

OXFORDDOWN

NYT Nr. 1 – 2016

Interbreed ved dyrskue i Estland 2015. National estisk sorthovedet får.

Bestyrelsen i Dansk Oxforddown:

Formand: Asger Markussen, Kærvej 50, Gl. Sole, 8722 Hedensted,
tlf 7585 2035, 2461 2035, asger.markussen@mail.dk

Næstformand: Bjarne Wohlfarth, Grønlandsvej 361, 7100 Vejle,
tlf 7586 3623, wohlfahrt@mail.dk

Kasserer: Gitte Kobberøe, Toftagervej 1, Ø. Alling, 8963 Auning
tlf 2864 7195, gittekobberoe@vestdjursnet.dk

Sekretær: Sally Petersen, Sandagervej 98, 7100 Vejle,
tlf 7583 7801, s.petersen@outlook.dk

Pr-ansvarlig: Erling Sørensen, Vongevej 83, Bjerlev, 7300 Jelling
tlf. 7587 3137, boegelund@mail.dk

Se mere på www.danskoxforddown.dk

Forårsmøde i Oxforddownforeningen

I år har vi lagt Oxforddownforeningens forårsmøde den **2. april 2016 kl. 10.00** hos Niels Erik Rasmussen, Hornsyldgård, Søndergade 38, 8783 Hornsyld.

Niels Erik har en rigtig god besætning. Han har trimmet avlsarbejdet gennem flere årtier og driver stadig intensivt avlsarbejde. Hans læmninger begynder 1. april - så der skal nok være nyfødte lam, vi kan se.

Vi starter dagen kl. 10 med rundstykker og kaffe. Her vil Niels Erik fortælle om sin besætning – og sit liv som fåreavler. Efter kaffen går vi i stalden – og ser de forskellige avlslinjer, han har. Hvis der er nogen lam, der aldersmæssigt passer til kupering og øremærkning, vil Niels Erik vise dette. Kupering kan være en vanskelig ting. Det kan være vanskeligt at ramme den rigtige længde. Også fodringen gennem de senere år vil Nils Erik berette om.

Får i Breth Surmose

Ca kl. 12 (når vi er færdige hos Niels Erik), går vi over broen til Hornsyld Idrætscenter. Her vil der blive serveret 2 stykker smørrebrød og 1 øl eller en vand til hver. Det koster 50 kr. (Senere på eftermiddagen får vi kaffe og kage).

Ca 12.30 vil Johnny Jørgensen fra AMU SYD holde et foredrag om transportregler. Vi håber på ivrig spørgelyst. For bødetaksterne kan være voldsomt store, hvis man laver en fejl – også i god tro. Johnny er fantastisk god til at fortælle, så det er til at forstå.

For eksempel: Skal man altid have overdækning/pressening på, når man transporterer dyr – også om sommeren? – Skal der altid føres logbog/Transportseddel, - uanset hvor kort, der er til græsningsstedet.? – Hvis man har fået et transportmiddel godkendt i Synshallen – til transport, - kan man så risikere ved næste transport, at politiet/det veterinære rejsehold alligevel finder nogen ting, som de er utilfredse med? Hvor store krav stilles til køretøjet til nærtransport? Hvor lavt skal køretøjet være for at der ikke behøves sideafskærmning på rampen?

Ca kl. 14 vil Ann Stistrup Christiansen holde foredrag om Oxforddown-avl. Vi regner med at tage kaffen samtidig med. Ann har lavet et projekt, hvor hun provokerer/skubber lidt til os gamle avlere. Hun er forberedt på livlig debat om sine synspunkter og holdninger. Vi er heldige, at vi i foreningen har nogen, som beskæftiger sig med avl. Vi håber, hun fortsat vil arbejde i fårebranchen. Ann tager sit projekt med.

Hvilke dokumenter skal jeg have, når jeg transporterer dyr?

	Transport-dokument	Køretøjs-godkendelse	Autorisation	Uddannelses-krav
Ikke økonomisk virksomhed (ikke økonomisk aktivitet)				
uanset km og tid	÷	÷	÷	÷
Økonomisk virksomhed (økonomisk aktivitet)				
0 til 65 km	+	+*	÷	÷
over 65 km og indtil 8 timer	+	+*	Type 1	+
over 8 timer	+	+**	Type 2	+
Landbruger med egne dyr, i egne transportmidler og til eller fra egen bedrift				
0 til 50 km	÷	÷	÷	÷
fra 50 km til 65 km	+	÷	÷	÷
over 65 km og indtil 8 timer	+	÷	Type 1	+
over 8 timer	+	+**	Type 2	+
sæsonbetonet græsningskifte	÷	÷	÷	÷

Transportdokumenter: Der er ingen krav til udseende, men skal indeholde oplysninger om dyrenes oprindelse og ejer, afgangssted, afgangsdato- og klokkeslæt, det planlagte bestemmelsessted og transportens forventede varighed. Der skal være oplysninger om hvert afgangssted og hvert bestemmelsessted. Oplysningerne må fremgå af flere papirer, f.eks. kan oplysninger i et hestepas være en del af transportdokumentet.

Køretøjsgodkendelse

***Godkendelse til transport af dyr under 8 timer:** Kun ved transport af heste, kvæg, får, geder samt svin over 40 kg. Kun ved transport med start og slut i DK, ikke nødvendig ved international transport under 8 timer.

****Godkendelsescertifikat til lange transporter af dyr:** Ved transport af alle hvirveldyr. Krav ved national og international transport over 8 timer. Kan også bruges til transport under 8 timer i DK.

Autorisation
Type 1 Gyldig til transport af højst 8 timers varighed.
Type 2 Gyldig til alle transporter.

Uddannelseskrav

Grunduddannelse: Ved transport af alle hvirveldyr, skal fører, ledsager og alle der håndterer dyrene under transporten have grunduddannelsen.

Kompetencebevis: Ved transport af heste, kvæg, får, geder, svin og fjerkræ, skal fører og ledsager have kompetencebevis.

Ulven

Ulven er stadig debattemne i Europa. Vore tyske kolleger har virkelig store problemer. Der er også besætninger herhjemme, som virkelig er blevet berørt af det. Man kan undre sig over, at man accepterer, at ulven skal have lov at hæрге. For hvis en hund bider et menneske eller en anden hund, så det bløder, - så skal den aflives. Men her må ulven gang på gang gå ind i indhegninger – og forårsage store skader og lidelser på husdyr. De to paragraffer hænger ikke rigtig sammen. Andre dyr, som ikke har været i vores land i årevis, skal straks aflives, - med henvisning til, at de er invasive arter. Det gælder vildsvin, hængebugsvin, muntjaker (hjørtevidt) og mink. Dog ser det ud til, at der bliver en åbning angående vildsvin, idet de er kommet til Klelund Plantage. For nylig blev en illegal transport af ulve og los standset af tysk politi. Indtil videre er sagen mørklagt – angiveligt på grund af efterforskningen. Måske er det alligevel ikke så mærkeligt, at den første ulv i Danmark blev set nord for Limfjorden.

Kåring 2015

Nu foreligger årets kåringsresultater:

Eksteriørtal for får og væddere bedømt i 2015 (opdateret 21. januar 2016)

FÅR

Oxforddown

Ckrdyrnr	Født	Far ckr	Forpart	Ryg	Kryds	Køller	Lemmer	Type	Huld	Længde	Højde	Harmoni	Ejer
107845-00042	12.02.13	076123-00064	25	25	25	21	25	24	4	83	64	6	Boruphede & Hedelund Fåreavl
107845-00046	28.02.13	076123-00071	25	25	24	24	23	24	3	81	65	6	Boruphede & Hedelund Fåreavl
107845-00048	03.03.13	076123-00071	25	25	24	21	24	24	3	85	73	6	Boruphede & Hedelund Fåreavl
059890-00221	06.02.09	084907-00084	23	25	25	24	25	24	3	82	65	6	Gitte Kobberøe
059890-00272	22.01.11	045495-01009	25	25	25	25	25	25	5	86	65	7	Gitte Kobberøe
119348-00002	02.02.12	023385-02214	23	25	25	24	25	25	4	85	68	7	Gitte Kobberøe
119348-00003	06.02.12	023385-02214	25	25	25	21	24	24	4	86	68	6	Gitte Kobberøe
119348-00004	14.02.12	023385-02214	25	25	25	24	25	25	4	80	65	7	Gitte Kobberøe
119348-00017	25.03.14	077025-01122	25	25	25	25	25	25	3	.	.	7	Gitte Kobberøe
119348-00021	22.04.14	077025-01122	25	25	24	21	25	23	3	.	.	5	Gitte Kobberøe
077666-00859	21.03.10	077666-00803	25	25	25	25	24	25	5	87	63	7	Per Lyngshede Poulsen
077666-00906	27.03.12	077666-00838	25	25	25	24	24	24	4	89	69	6	Per Lyngshede Poulsen
077666-00910	24.02.13	045495-01148	23	25	25	21	25	24	5	90	68	5	Per Lyngshede Poulsen
077666-00911	27.02.13	045495-01148	25	25	25	25	25	.	3	89	69	7	Per Lyngshede Poulsen
077666-00912	24.02.13	045495-01148	25	25	25	24	25	25	4	83	66	7	Per Lyngshede Poulsen
077666-00913	10.04.13	045495-01148	25	25	25	25	25	25	4	86	68	7	Per Lyngshede Poulsen
077666-00920	14.04.13	045495-01148	25	25	25	24	25	25	4	90	70	7	Per Lyngshede Poulsen
077666-00922	26.04.14	045495-01148	25	25	25	25	25	25	4	.	.	7	Per Lyngshede Poulsen
076123-00096	21.02.13	076123-00064	25	25	25	24	25	25	5	89	70	7	Rasmus Loth Andersen

VÆDDERE

Oxforddown

Ckrdyrnr	Født	Far ckr	Forpart	Ryg	Kryds	Køller	Lemmer	Type	Huld	Længde	Højde	Harmoni	Ejer
107845-00043	22.02.13	076123-00086	25	25	25	25	24	25	3	87	65	7	Boruphede & Hedelund Fåreavl
045495-01148	12.02.11	045495-01095	25	25	25	25	23	25	4	92	76	7	Per Lyngshede Poulsen

Når man kigger på kåringsresultaterne, så vil man se, at der nogen, der har fået topkarakterer hele vejen igennem. Har et dyr fået topkarakter, så er det virkelig et godt dyr. Der er potentiale til at hente gode væddere – både efter han- og hundyrene.

Nyt blad om får

Da Dansk Fåreavlsforening er stoppet med at udgive Tidsskriftet, har tre initiativtagere (Povl Nørgård, Inga Stamphøj og Randi Worm) besluttet at udgive et magasin, som de kalder for "Nyt om Får". Magasinet er på 16 sider i A4-format, udkommer årligt 4 gange og abonnementet vil være 200 kr + moms for et postomdelt blad. Man kan tilmelde sig på mailen: post@teamfaareraadgivning.dk.

Hvad skal jeg registrere og hvad kan jeg registrere?

Besætningsliste skal forefindes i alle besætninger. Her noteres døde, hjemmeslagtede, bortkomne med årsag (den du tror). Den skal altid være opdateret og gemmes i 5 år

Flokflytninger (et enkelt dyr hedder også sådan) til slagt, salg, køb, DAKA

Det er gratis at benytte www.webdyr.dk, men du skal have egne koder. De fås hos RYK ved at google webdyr og tilmelde sig. Koder kommer på mail, men skal bekræftes pr post, da det er lovpligtig indberetning.

Hvad kan jeg registrere?

www.webdyrplus.dk giver udover de lovpligtige registreringer, mulighed for at indberette bedækninger, vejninger samt udskrive vejelister, stamtavler, besætningsoversigt, nøgletal m.m.

Pris: 300 kr. i oprettelse og 495 kr. årligt – ved mere end 50 dyr dog 3,06 kr. pr dyr

Et par detaljer:

Hjemmeslagtning – kun i webdyrplus: skrives ud til eget CHR nummer.
Hvis webdyr anvendes, noteres det i besætningslisten

Tab af dyr f.eks. til ulven, ræven eller åen: kode 6990 for får og 6973 for geder

Tips og råd

- 1) Når man lukker får sammen efter de har læmmet, kan der opstå en voldsom slåskamp. Det er så drabeligt, at man skulle tro, det var væddere. Så tager man lammene fra dem – eventuelt over på fodergangen. Så vil moderdyrene koncentrere sig om at kalde på sine lam – og lammene om at kalde på deres mor. Når de har gjort det i en halv times tid, har de i reglen glemt at slå.
- 2) En gang imellem har man enkelte eller flere får, der får kornet/kraftfoderet galt i halsen – og kommer til at stå og hoste. De har svært ved at få passagen i orden igen. Det kan se voldsomt ud. Med slim og fråde omkring munden. Det går altid i orden af sig selv. Det er næsten altid det/de samme får, det sker for. For at forebygge kan man strø halm i krybben og hælde korn og kraftfoder oveni – således at de er tvunget til at lede efter føden. Så kan de ikke tage store mundfulde.
- 3) Uldtab. Lidt før og efter læmning kan man opleve, at fårene taber ulden i store partier. Mange nybegyndere tror, den er helt gal – det må være lus eller skab. Der er mange idéer om, hvad det er, men det er næsten altid den samme familie, der taber ulden. Det foregår næsten altid, når fårene er rimelig nyklippede – 3 uger før de får lam. En kraftig fodring kan være årsagen. Magre dyr taber sjældent ulden. Det kan være hormonelt betinget omkring læmningen. I alle tilfælde kommer ulden igen senere. Den første uld er mange gange lidt gråsort. Skal man udstille et dyr, der taber uld, er det en god ide at klippe det gråsorte væk, så snart det kan lade sig gøre. Derefter vil ulden være hvid. Det ser ud til, at det er de sorthovede racer, det går mest ud over.

- 4) Stivkrampe. Det er en forbandet sygdom. Det er næsten altid for sent, når den opdages. De første tegn ved 1-2 måneder gamle lam er, at lammet har svært ved at fremføre sine forben. Der er kun én ting at gøre, - nemlig at vaccinere resten af besætningens lam med det samme. Det bliver man nødt til at gøre hvert år. Sygdommen opstår i reglen i forbindelse med halekupering. Eller ved voksne dyr ved stiksår eller klippeskader. Når såret lukkes, er det, det går galt. Det er en bakterie, som ikke ønsker ilt. Vores tyske kolleger gør det, at de klipper halen af (i stedet for at sætte gummiring på), hvis dette problem opstår. En lettere måde er at vaccinere mod bløde nyrer:

Forebyggelse af Stivkrampe og Bløde nyrer hos får.

Vaccinationsprogram:

Drægtige får vaccineres 2 gange med 4 ugers interval.

Moderdyrene bør være færdigvaccinerede senest 2 uger før læmning.

Maksimal virkning 2 uger efter 2. vaccination.

Revaccination skal herefter ske 1 gang årligt i drægtighedsperioden.

Dosis er 2 ml pr dyr pr. gang.

Vaccinationen bevirker, at lammene er beskyttede mod stivkrampe via råmælken.

Beskyttelsen er betinget af, at lammene får tilstrækkeligt med råmælk.

Mod bløde nyrer er lammene beskyttede i op til 3 måneder.

Hvis man ønsker yderligere beskyttelse af lammene kan de vaccineres efter 3 måneders alderen.

Proceduren er 2 vaccinationer med 4 ugers mellemrum. Dosis: 2 ml pr dyr pr gang.

Med venlig hilsen

Bjarne Høj

I denne vaccine mod bløde nyrer er der også vaccine mod stivkrampe.

- 5) Bløde nyrer. Kan ramme de hurtigt voksende lam. Især lam, der går på letfordøjeligt foder (kløver eller lignende). Hvis de går på en kraftig græsmark, er det en god idé at give dem halm/hø samtidig. Man kan også vaccinen til lam. Hvornår kan man se, det er bløde nyrer? Man kan åbne det døde dyr. Man kan sagtens se på nyren, om den er angrebet. Når sygdommen angriber, går det så hurtigt, at der slet ingen advarsel er. Det kan ske fra time til time.
- 6) Drægtighedssyge. Hvis et får (fra 3 uger før og indtil læmningstidspunktet) står og ikke rigtig har appetit, så kan det være drægtighedssyge. I nogle tilfælde er der en lugt af acetone ud af deres mund. Det kræver behandling omgående. Til kreaturer fås på Foderstoffan et stof, hvorpå der står: "Velegnet til ketose". Det er en tube, som er god at have i huset. Også propylenglycol kan bruges. Er dyret meget sløjt, må dyrlægen tilkaldes.
- 7) Råmælk. Det er alfa og omega, at et lam får råmælk så hurtigt efter fødslen som muligt. Maximalt efter en time. Mange kvæg- og fårebesætninger gør det rutinemæssigt med sonde. Det er sjældent nødvendigt, for de fleste lam kan jo godt drikke ved deres egen mor.

Dette lam er født i Estland under 30 graders frost

- 8) Kolde lam. Er man i tvivl om lammet er blevet for koldt, kan man konstatere dette ved at sætte en lillefinger i dets mund. Her kan man fornemme, om der er sutterefleks. Den vil nemlig forsvinde, hvis dyret er for koldt. Er lammet for koldt (se billede af Agnetes lam på badeværelsesgulvet): Gør som her: Tag lammet ind og få det varmet op. Indgiv mælk med sonde. Ulempen er, at moderen kan glemme, at det er hendes lam. Måske kan man bruge en varmeblæser i stalden, hvis man tør for brandfaren. F. eks. lammet i en murerbalje inde hos moderen – og en varmeblæser hen over.

- 9) Coli-infektion. Hvis man har et lam (0-14 dage gammelt), der står og skutter sig og småfryser, men alligevel er tyk om maven, - og også har væske, der løber ud af mundvigene, så kan der være kommet en coli-bakterie ind i stalden. Det smitter som en løbeild. Det er vigtigt omgående at sætte ind med penicillin, så dyrlægen skal med ind over.
- 10) Blege slimhinder i øjnene hos voksne dyr. Det kan være hæmonchus-orm (i sommerperioden). Det kan også være leverikter. (Her er slimhinderne lidt mere gullige end ved hæmonchus). Det kan også være kobolt-mangel. I sidste tilfælde er dyrene også lidt utrivelige – og har en strittende uld. Det er meget brugt at ilægge en boli i vommen først på sæsonen. Det er især dem, der afgræsser naturarealer, der bruger dette.

- 11) Selenmangel. Ses ofte, når lammene har været ude i nogle få dage – og har haft en meget heftig aktivitet. Lammet kan have svært ved at fremføre sine bagben. Det ser ud, som det er ømt i ryg- og lårmuskler. Hvis et lam er død, kan man lægge et snit i rygmusklen. Hvis musklen er lys som kyllingkød, er det tegn på selen-mangel. Man kan købe selen på foderstoffene – og blande det i foderet. I akutte tilfælde er indsprøjtning nødvendig. Det er dyrlægens opgave.
- 12) I er altid velkomne til at ringe til Asger, 24612035, hvis der er noget, I ønsker hjælp til. Ingen spørgsmål er for små.

Internationalt træf i Herning for europæiske Oxforddown-foreninger

Sidste år blev der taget hul på et nyt samarbejde, idet nogle foreninger mødtes i Finland. Der har været udtryk ønske om at man kunne mødes på Landsskuet i Herning i år. Vi håber/arbejder på, at det bliver til noget. Mere i næste Oxforddown-nyt.

Få mest værdi for pengene hos

SCAN FARM I/S

Køb elektroniske øremærker, visuelle øremærker og enkeltmærker til slagtelamsordning af typen MStag til absolut konkurrencedygtige priser.

Klik ind på www.scanfarm.eu og find vores priser, vejledning og hjælp til valg af mærketype.

Du er altid velkommen til at ringe til os

ScanFarm I/S
www.scanfarm.eu
scanfarm@hotmail.com

Skovhuse Fåregrej

Salg af Landbrugsudstyr on-line

- Bedækningssele
 - Lammebar
 - Mælkeerstatning
 - Klovsakse
 - Klippemaskiner
 - Grimer
 - Mobile Høhække
 - El-hegn
 - Slagteudstyr
 - Farvepuder
 - Suttеспанд
 - Colostrum
 - Hyrdestave
 - Kamme
 - Halsbånd
 - Foderringe
 - Dyrehegn
 - Sliksten
 - Vædderforklæde
 - Sutteflaske
 - Sonder
 - Fåresakse
 - Klippebord
 - Fodertrug
 - Foderautomater
 - Pæle
 - Mc.Gregor Polytunnels
- Knarrhult staldindretninger og fangefolde
 - Ridley-Rappa mobile hegnssystemer
 - Fritidstøj
 - Bøger o.m.a.

Kig ind på vores webshop: WWW.scansheep.dk og bliv inspireret

RAPPATM

Electric Fencing & Livestock Handling

Skovhuse Fåregrej – Skovhuse Gade 19 – 4773 Stensved
Tlf. +45 5538 6860 – Fax +45 5538 5830 – email: info@skovhuse.dk